

Tabloidi-Höplä

Arvoisa lukija, pitelet kädessäsi luultavasti 21. tabloidin kokoista Perniönseudun Lehteä. Istuuko käteen? Pienemmästä koosta huolimatta lehti näyttää kuitenkin toimivan moitteetta, vaikka monien muiden lehtien vastaavat muodonmuutokset ovat merkinneet tuotteen kuolemaa tai kuihtumista. Juuri nyt tabloidikeskustelu velloo valtakunnan tasolla kiihkeänä. Höplä nimittäin meinaa taipua tabloidiksi.

Valtakunnan päälehti Helsingin Sanomat repäisi koko sivun jutun ruotsinkielisen instituution eli Hufvudstadsbladet-lehden kutistumisesta (HS 23.5.2003). Juttu kokonaisuudessaan on mainio ja osoittaa toimittajien Tomi Ervamaan ja Jukka Petäjän perusteellista perehtymistä asiaan. Mutta samalla juttu kuvastaa historiallista kamppailua näiden kahden merkkilehden kesken. Siitä paistaa selvästi myös Hesarin omistajan kynänjälki.

Muuttaessani 1980-luvun alussa Perniön lähistölle ruotsinkieliseen kuntaan tilasin pitkät pätkät Höplää. Eihän se vieraan kielen lukeminen kovin joutuisasti silloin sujunut, mutta kyllä Höplä kiinnosti. Jan-Magnus Janssonin aikaan lehden suolaksi tulivat kovat kolumnistit, eritoten ihailemani ja arvostamani Jörn Donner, jonka poliittiset Eurooppajutut ovat säilyttäneet ajankohtaisuutensa näihin päiviin asti.

Miksi iso lehti sitten muuttuu tabloidiksi. Kun juttujen määrä rahan puutteen vuoksi vähenee, lehdestä tuppaa tulemaan liian ohut. Se ei enää ole uskottava. Kun koko muuttuu puoleen, puntta tuntuu taas joltakin sormien välissä. Juttuja on vähemmän, ja ne muuttuvat yhteenvetomaisiksi. Samalle sivulle ei enää mahdu monta tarinaa. Lukija kokee lehden köyhtyneen, vaikkei juttujen määrä olisikaan merkittävästi vähentynyt. Pienempi lehti myös kismittää, koska hinta pysyy samana.

Tabloidi eli normaalia pienikokoisempi sanomalehti tuo mieleen ilmais- ja iltapäivälehdet eli selailulehdet. Kansanedustajathan kilpailevat, kuka kerkeää nopeimmin selailemaan lehdykän, ja meneekö Iltasanomat vai Iltalehti vikkelämmin. Amerikassa englannin sana tabloid tarkoittaa sensaatiolehteä, joka suoltaa juoruja ja julkaisee paparazzikuvia.

Länsimaiset laatulehdet ovat lähes poikkeuksetta isoja. Lukemistani lehdistä tiedän vain yhden kunnollisen tabloidimaisen, nimittäin sveitsiläisen Neue Zürcher Zeitungin. Ruotsalaisista isoista päivälehdistä on pienenemisen jälkeen tullut jotensakin yhdentekeviä.

Varhaisimmat suomalaiset tabloidit ovat kuihtuneet. Uusi Suomi taisteli pitkään, mutta noutaja tuli. Demari ja Kansan Uutiset ovat murheellisen näköistä julkisin varoin tuettua pakkopullaa. Puntaroin juuri vakavasti lopetetanko tykkänään syntymäpitäjänä lehden Valkealan Sanomien tilauksen.

Puolustajat mainostavat, että tabloidi on kuin kätevä käyttöliittymä, koska se mahtuu niin pirun hyvin käteen. HS:n toimittaja Jukka Petäjä jatkaa osuvasti, että tärkeämpää kuin käteen sopiminen on, mitä lehdestä lopulta jää käteen.

Hufvudstadsbladetilla on paikkansa myös siksi, että muutkin ulkomaalaiset kuin vain suomen kieltä osaavat, voivat lukea suomalaista lehteä. Siinä kerrotaan asioistamme eritavalla ja väitän että oikeammin kuin ruotsalaisessa. Toivottavasti äveriäällä Konstsfundet-säätiöllä riittää papua pitämään tabloidikokoinen Höplä hengissä.

pajen